

The background of the cover is a dark, atmospheric illustration. On the left, a tall, dark wooden church tower with a pointed roof and a small window with a warm light inside. In the foreground, several weathered, grey tombstones are visible. To the right, a dark, shadowy figure is perched on a fence, looking towards the church. The sky is a pale, hazy mix of grey and pink, suggesting a dawn or dusk setting. The overall mood is mysterious and somber.

DE HEKS VAN DE BIBLIOTHEEK

Christien Boomsma

De Vier Windstreken

DE HEKS
VAN DE
BIBLIOTHEEK

Christien Boomsma

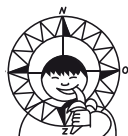
De Vier Windstreken

Eerder verschenen van Christien Boomsma:

Zus voor één nacht



978 90 5116 076 5



© 2010 De Vier Windstreken, Rijswijk
Tekst van Christien Boomsma
Omslag van Mario van Brakel
Alle rechten voorbehouden. Gedrukt in Nederland
NUR 283 / ISBN 978 90 5116 136 6

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Bezoek ons ook op internet, www.vierwindstreken.com, en meld je aan voor onze nieuwsbrief.



Inhoud

1.	Te laat	7
2.	Shohana	22
3.	De Sleutelsteen	37
4.	Het land achter het water	48
5.	Gevangen	62
6.	Het Hart van de Boom	80
7.	Je kunt meer dan je denkt	97
8.	Terug in Watervoorde	110
9.	Verraad	126
10.	Twee zusters	141
11.	Heksenstrijd	158
12.	Achterblijven	177

1. Te laat

Je kon de tijd ruiken. Het was een geur van geknoopte kleedjes, oude vrouwen en vocht dat niet verdreven werd door het loeien van de kachel. Die ouderwetse gaskachel brandde maar één keer per week en nooit langer dan een uurtje of twee. Niet genoeg om de geur te verdrijven van stof dat zich opstapelde tussen boeken die nooit werden geleend.

Filou duwde de deur open met haar rug. Een plastic tas met boeken klemde ze stevig in haar armen.

‘Filou!’

Ze kromp in elkaar. Snel keek ze over haar schouder.

‘We stoken niet voor de sterren. Doe de deur dicht.’

Filou zei niets. Haastig schopte ze haar laarzen de gang in en trok de zware houten deur achter zich dicht. De maten op de vloer prikten door haar sokken, toen ze naar de tafel liep waarachter mevrouw Bruinsma zat.

‘Geef je boeken maar hier,’ zei de bibliothecaresse. Ze stak een magere hand uit en keek over haar brillenglazen naar het meisje.

‘Je bent laat. Ik wilde al sluiten.’

‘Mam was laat thuis van haar werk,’ mompelde Filou verontschuldigend. ‘We moesten nog eten. Maar ik ben nog op tijd, toch?’

‘Hmmm.’

Het was een heel gedoe om op tijd te zijn. Je was altijd of te vroeg of te laat, want de bieb – niet meer dan één kamer in de oude dorpskerk – was maar één uur per week open en dan ook nog rond etenstijd. Maar mevrouw Bruinsma was onverbiddelijk. Elke overtreding van de regels leverde een boete op én een preek. Filou voelde zich altijd vreselijk schuldig als ze haar boeken te laat inleverde, of een bladzijde had gescheurd, of...

‘Hier zijn ze.’

Ze trok haar boeken uit de tas en legde ze voor mevrouw Bruinsma. Die haalde ze met een snelle beweging naar zich toe, trok Filous uitleenkaart uit de bak en begon ze een voor een af te strepen. In de stad hadden ze daar computers voor, wist Filou. Dat ging véél sneller, en ze hadden er wel duizend keer zo veel boeken. Maar hier... Water-voor-de is een eilandje in de tijd, dacht Filou. Hier verandert nooit iets.

‘Dit is een C-boek,’ zei mevrouw Bruinsma plotseling.

‘Hoe oud ben jij, Filou?’

Filou beet op haar lip. Ze zei niets.

‘Dat dacht ik al,’ knikte mevrouw Bruinsma. Haar ogen glinsterden achter haar brillenglazen en haar mond werd een dunne streep.

Filou keek naar de grond. Dat stomme mens! Vorige week had mama het voor haar geleend, omdat Karin, haar vriendin, had gezegd dat het superspannend was.

En het wás spannend, maar mevrouw Bruinsma vond dat ze het niet mocht lezen, omdat ze nog geen twaalf was. Onzin!

‘Maar mama...’ begon ze.

‘Geen gemaar. Regels zijn er niet voor niets,’ zei mevrouw Bruinsma.

Ze wierp een strenge blik op Filou en bekeek daarna het stapeltje boeken dat voor haar lag. Ze fronste, bestudeerde de uitleenkaart nog eens goed, en fronste nog dieper.

‘Er ontbreekt een boek,’ zei ze toen, ‘*De vlucht van de Groene Draak*.’

Filou voelde zich klein worden. Hoe deed ze dat toch? Waarom gaf mevrouw Bruinsma haar altijd het gevoel dat ze iets vreselijks had gedaan?

‘Ik ga het al halen!’ zei ze haastig.

Zonder op antwoord te wachten, draaide Filou zich om en vluchtte de bibliotheek uit, de regen in.

Koude druppels spetterden in haar gezicht. Windvlagen trokken aan haar kleren. Filou gaf er niet om. Zo snel ze kon, rende ze door het donker naar huis.

‘Wat is er met jou?’ De stem van haar moeder klonk verbaasd uit de keuken, toen Filou met een klap de deur opengooide en doorsprintte naar haar kamer. ‘Doe die deur dicht!’

‘Geen tijd, mam!’ schreeuwde Filou terug.

Ze wist niet of haar moeder haar gehoord had, want zelf was ze al onder het bed gedoken en tastte rond tussen vieze zakdoeken, dikke stofpluizen en barbies zonder hoofd.

Daar, in het verste hoekje, lag het boek. Ze graaide het naar zich toe, stopte het onder haar trui en rende terug de trap af naar buiten. Haar moeder riep nog iets, maar ze kon het al niet meer verstaan.

‘Alstublieft.’

Ze hijgde nog van het rennen. Haar haren dropen en haar gezicht gloeide door de overgang van de koude regen naar de warmte binnen. Maar in haar handen hield ze *De vlucht van de Groene Draak*.

Mevrouw Bruinsma was bezig haar tas in te pakken. Ze trok haar wenkbrauwen op, toen Filou haar het boek aanreikte. Even leek ze op een boze koningin, die zonder een spier te vertrekken haar onderdanen onthoofdt.

Toen knikte ze langzaam. ‘Mooi,’ zei ze. ‘Dat was snel, Filou. Goed zo.’

Ze zette een streepje op de uitleenkaart, die nog altijd eenzaam op de tafel lag, en knikte nog eens. ‘Nou, wat sta je daar nog? Hop, hop! Tijd om te gaan, meisje.’

Filou keek naar de B-kast. Door al dat gedoe had ze niet eens tijd gehad om nieuwe boeken uit te zoeken. ‘Ik wou...’ begon ze.

‘Geen tijd meer, meisje. We zijn gesloten,’ onderbrak mevrouw Bruinsma haar scherp. Haar ogen flikkerden. Filou balde haar vuisten, slikte een opmerking in en liep de koude hal in. Stom mens! Ze was boos. Ze was nat. Ze moest plassen.

Achter haar hoorde ze mevrouw Bruinsma mompelen, terwijl ze het ingeleverde boek weer op de juiste plaats in de kast. De kachel loeide.

Toen viel de deur dicht en stond ze alleen op de koude tegels. Hier plassen? De wc’s waren klein, ouderwets, en vooral koud. Maar ze moest héél nodig.

Vooruit maar.

Haastig duwde ze de houten wc-deur open en ging zitten. De hoge porseleinen pot voelde viezig nat aan haar billen, maar toen haar plas omlaag kletterde, zuchtte Filou opgelucht. *Dat was beter.* Ze keek naar het plafond: donkerrood geverfde planken met donkere streepjes ertussen. Een spin weefde een web in een hoek. Toen ging het licht uit.

Van schrik hield Filou haar adem in. Haastig trok ze haar broek omhoog langs haar vochtige billen.

Een harde kloenk liet de muren trillen. Daarna een scherper *tik-tik*: een slot dat werd omgedraaid.

Het werd stil in de kerk.

Doodstil.

Haar handen beefden. Het was moeilijk het slothaakje te vinden in het dikke zwart om haar heen. Haar hart bonsde.

‘Stík.’

Dáár!

De deur zakte kreunend open. Buiten de wc was het gelukkig minder donker, doordat het licht van de straatlantaarns door de ramen naar binnen viel. Alles leek spookachtig geel en griezelig eenzaam. ‘Oh shit,’ mompelde Filou. ‘Dat heb ik weer.’

Het was wel duidelijk wat er was gebeurd: terwijl zij op de wc zat, had mevrouw Bruinsma de bibliotheek afgesloten en was naar huis gegaan. Maar hoe kwam ze hier weer uit? De kerk werd niet meer gebruikt en de bieb was pas volgende week weer open. ‘Verdorie!’

Ze probeerde niet te huilen, terwijl ze de lichtschakelaar bij

de uitgang zocht en aanknipte. De deur zelf zat, natuurlijk, stijf dicht. Ze rammelde aan de deurbel en bonste een paar keer, maar haar vuisten maakten nauwelijks geluid op het dikke hout. Een wiebelig gevoel kroop in haar maag. Wat nu?

Aan de ene kant was de toegang naar de bibliotheek. Dáár hoefde ze niets te proberen, want die ramen konden alleen op een kiertje open. De andere deur leidde naar de kerk zelf.

Filou duwde ertegen en hij ging piepend open. Het geluid weerkaatste op de stenen vloer en tegen de witte muren. Tientallen bankjes stonden in nette rijen in de kale ruimte. Langs de zijkant, in het midden, verhief een drukbewerkte preekstoel zich naar het witte plafond. Bladeren en bloemen waren uitgesneden in het hout en engeltjes verstoppen zich tussen de klimop. Aan het einde van het looppad stond een marmeren doopvont. Geen water. Filou liep langzaam naar voren, haar blik op de ramen gericht. konden ze open?

Buiten huilde de novemberwind. Regen kletterde tegen de ramen. Schaduwen rekten zich uit als monsters met grijpgrage vingers. De haartjes in haar nek prikten omhoog en Filou slikte. Stel je niet aan! vertelde ze zichzelf. Je bent een grote meid, geen kleuter die bang is in het donker!

Maar het hielp niet.

Ook hier zaten de ramen potdicht. Er was alleen een klein klepje bovenin, dat je met een stok kon openduwen. Geen uitgang.

Snel draaide ze zich om en liep terug naar de hal, waar het licht feller was en het geluid van de wind minder dreigend.

Hoe lang zou het duren voor mama zich afvroeg waar ze was? Zou ze gaan zoeken? De politie bellen?

Boven haar hoofd klapte een deur. Filou verstijfde. Haar blik ging omhoog, eerst naar het plafond, toen naar de wenteltrap die naar het kamertje leidde waar de buurtvereniging vergaderde, en daarna verder naar de zolder en het uurwerk van de torenklok. Dat had ze een keer gezien op Open Monumentendag. Filou had ernaar gekeken en toen was de klok gaan slaan: twaalf lange, dreunende slagen.

De vloer kraakte. Eerst recht boven haar hoofd en daarna verder naar achteren.

Filou voelde zich duizelig worden. De kerk was verlaten, toch? Er was niemand anders, toch? Maar die geluiden...

Gewoon de wind. Doe niet zo stom!

Ze haalde diep adem en zette haar voet op de onderste trede van de wenteltrap. Langzaam, zodat het hout niet kraakte, sloop ze omhoog. Het duurde een eeuwigheid voor ze de overloop bereikte. Haar hand zweefde boven de deurbel van het vergaderkamertje... en duwde hem omlaag.

Op slot.

Maar boven haar hoofd tikte iets. Schuifelde.

Even aarzelde ze, maar toen ging ze verder. Een klein deurtje – een dwergendeurtje bijna – ging naar de klok. Links was de grotere deur naar de zolder. Een gevaarlijke zolder, zei mevrouw Bruinsma altijd, want de plankenvloer was oud en vergaan en...

Hij kraakte opnieuw.

Ineens liet Filou alle voorzichtigheid varen. Ze gooide de deur open, rende de laatste treden langs de trap omhoog, tastte naar het lichtknopje – dat móést er zijn – en vond het. Tl-buizen knipperden en overgoten de ruimte met witspetterend licht. Ze zag zware, stoffige dakspanten en een eindeloos plafond. In een hoek stonden vergeten, metalen archiefkasten.

Iets scharrelde piepend weg voor haar voeten. Een muis, of een rat? Snel zette ze weer een stap naar achteren. En toen...

'Meisje!'

Ze bleef staan en keek om zich heen. Wat was dat?

'Meisje...!'

De stem – was het wel een stem? – was smekend en een beetje klaaglijk. Ze wist niet eens of ze hem echt gehoord had, of dat het geluid alleen aan de binnenkant van haar hoofd klonk. Ze slikte moeilijk.

'Meisje!'

Weer! Rillingen vlogen over haar rug. Haar blik schoot van hoek naar hoek, van het plafond naar de vloer en de smalle deur in de zijwand en...

Het licht ging weer uit alsof de stroomtoevoer plotseling was afgesneden. Van beneden uit de hal klonk het scherpe getik van hakken op steen en de bitse stem van mevrouw Bruinsma. 'Wie is hier binnen!?'

Niet de bezorgde vraag van iemand die bang is een kind per ongeluk te hebben opgesloten. Ze klonk boos. Woedend zelfs.

Maar Filou werd slap van opluchting. Zo snel haar benen haar konden dragen, roffelde ze de trap af, omlaag. Naar mevrouw Bruinsma.

Naar de vrijheid.

Ze had haar handen in haar zij. Haar zwart met grijze haren waren altijd weggestopt in een strakke vlecht, maar nu wapperden ze los over haar schouders in de tocht van de openstaande deur. Met haar hoofd in haar nek keek ze omhoog langs de wenteltrap. Haar hand rustte op de lichtscharnelaar.

Heel even kon je zien dat mevrouw Bruinsma ooit een mooie vrouw was geweest. Vroeger, dacht Filou een beetje gemeen. Héél, héél vroeger.

'Wat doe jij hier, kind!' Mevrouw Bruinsma's stem sloeg een beetje over. 'Jij had allang thuis moeten zijn!'

'Sorry,' hijgde Filou, terwijl ze de trap afstampte. 'Ik moest plassen en toen...'

De oudere vrouw kneep haar ogen tot spleetjes. 'Als ik dat licht niet had gezien, had je hier uren vast kunnen zitten.'

Ze zweeg plotseling en zuchtte diep. Ze beefde een beetje. Bijna alsof ze zich zorgen had gemaakt, bedacht Filou verbaasd.

'Het was niet met opzet,' zei ze en probeerde schuldbe-wust te klinken.

'Dat zal wel niet,' zei mevrouw Bruinsma, ineens weer kil. 'Er gebeurt nóóit iets met opzet. Maar ondertussen zit je moeder in de zenuwen en ik kan heen en weer

draven. Plássen, hmpf. Wie weet wat er had kunnen gebeuren?’

Niet zo heel veel, dacht Filou. Ik was hoogstens doodgegaan van verveling.

Haar angst leek ineens een beetje belachelijk. Wat was er meer in dit gebouw dan boeken, kerkbanken en oude kasten? Met een diepe zucht probeerde ze langs de bibliothecaresse te schuiven. Ze kon maar beter maken dat ze thuiskwam.

Toen rukte een windvlaag aan de openstaande deur. Het ding sloeg tegen de stenen muur en zwaaide meteen terug om met een harde klap dicht te vallen. Boven hun hoofden kraakte de vloer opnieuw.

Mevrouw Bruinsma keek op en ademde scherp in. Haastig streek ze een paar haren achter haar oren. ‘Je bent toch niet op de zolder geweest, hè?’ vroeg ze.

Filou schudde haar hoofd. ‘De zolder is gevaarlijk,’ zei ze snel. ‘Dat zegt u toch altijd?’ Ze piekerde er niet over om te zeggen dat ze op het punt had gestaan wél te gaan kijken.

‘Goed,’ mompelde de bibliothecaresse. Ze leek vreemd opgelucht. ‘Goed.’

Toen griste ze Filous tas van de grond, duwde hem in haar handen en schoof haar naar buiten. ‘Schiet op, kind,’ zei ze bits. ‘Je hebt alweer ellende genoeg veroorzaakt. Maak dat je thuiskomt.’

‘Maar...’

Filou wilde zeggen dat het haar schuld niet was. Dat er niets ergs gebeurd was en dat mevrouw Bruinsma er zelf

ook wel iets mee te maken had gehad. Wíé had haar nou opgesloten? Maar toen ze het gezicht van de bibliothecaresse zag, bedacht ze zich. Met de lege tas tegen zich aangeklemd rende ze het pad af naar de straat. Bij het ijzeren hekje bleef ze staan en keek over haar schouder.

Mevrouw Bruinsma sloot de kerkdeur af met een sleutel die zo groot was als Filous hand. Ze draaide hem eenmaal om. Nog een keer. En nog een keer. Onverstaanbaar gemompel verwaaide in de storm.

Filou rende terug naar haar huis. Als ze het lief vroeg, wilde mama misschien wel chocomel maken.

Filous moeder was helemaal niet bezorgd. Ze had niet eens doorgehad dat Filou weg was. Ze stond in de keuken en roerde in een grote pan soep, die ze alvast klaarmaakte voor de volgende dag. Dat scheelde tijd, zei ze, en dat was nodig ook. Filous vader was vijf jaar geleden doodgegaan – Filou herinnerde zich hem nauwelijks – en daardoor had mama het eigenlijk altijd druk. Ze werkte vier dagen per week, deed het huishouden en repareerde alles in huis wat gerepareerd moest worden. Daarnaast reed ze op de vrijdag de schoolkinderen naar het zwembad én was ze vrijwilliger in het buurthuis. Daar moest je tijd voor máken, vond ze. Zelfs als je het niet had.

De keuken was warm en benauwd. Druppels kleefden aan de muren en het plastic schrootjesplafond. De afzuigkap was al weken kapot.

‘Ach, daar ben je weer.’ Filous moeder glimlachte. ‘Was het gezellig in de bieb? Je bleef zo lang weg.’

‘Ik...’ Even stond Filou op het punt om te vertellen wat er was gebeurd, maar toen bedacht ze zich. Het klonk stom. Haar moeder zou lachen. Dat deed ze vaak als er niets echt ergs gebeurd was. En Filou voelde zich dan een vreselijke kluns.

‘Ging wel,’ zei ze daarom, ‘mevrouw Bruinsma vroeg naar dat C-boek.’

Mama keek over haar schouder. Haar bruine ogen schitterden. ‘Deed ze moeilijk?’

Filou haalde haar schouders op. ‘Beetje.’

‘Moet ik met haar praten?’

‘Nee!’ antwoordde Filou snel. ‘Het maakt niet uit, mam.’

Haar moeder trok haar wenkbrauwen op. ‘Ze bedoelt het niet verkeerd, weet je,’ zei ze. Haar stem werd een beetje zachter. ‘Toen zij jong was, was het heel normaal dat kinderen alleen de boeken lezen die voor hun leeftijd bedoeld waren. Tegenwoordig gaat het anders, maar zij is gewoon een beetje ouderwets.’

‘Net als dit dorp,’ mopperde Filou.

Mama glimlachte. ‘Misschien wel.’

Ze liet de pan een ogenblik voor wat hij was en liep naar haar dochter. Een warme arm gleed om Filous schouders en ze liet zich tegen haar moeder aan trekken. ‘Het is al kwart over acht,’ fluisterde mama in haar oor. ‘Karin zal wel online zijn. Schiet je op? Ik maak wel een kop warme chocolademelk voor je. Goed?’

Karin wás online. Net als elke maandag-, woensdag- en vrijdagavond rond kwart over acht. Dat ging al zo vanaf

het moment dat ze naar de stad was verhuisd omdat haar ouders gingen scheiden. Het was al meer dan een halfjaar geleden, maar Filou miste haar beste vriendin ontzettend. Bellen en mailen is nou eenmaal niet hetzelfde als samen door het dorp struinen, voor de tv hangen en héél veel kletsen. Zelfs niet als je vaak gaat logeren.

Het poppetje van Karin-☺-Drakenprinses was groen en Filou klikte erop. *Hé, typte ze. Hoest?*

Het antwoord kwam bijna meteen:

Karin-☺-Drakenprinses zegt: Goed hoor. Jij? Je bent laat!! ☹

Filou zuchtte en typte: Srry! Gezeik met de heks.

Karin en zij noemden mevrouw Bruinsma altijd de ‘heks van de bibliotheek’. Die titel had ze dik verdiend met haar scherpe stem en talloze standjes.

Karin-☺-Drakenprinses zegt: Wtdn?

Filou zegt: Niks joh! Hoest met Martin? ☹

Martin was een jongen uit Karins nieuwe klas. Ze was helemaal gek van hem, maar durfde hem niet te vragen. Filou was eigenlijk een beetje jaloers. Zij was nog nooit verliefd geweest. In Watervoorde waren geen leuke jongens. Maar Karin veranderde zo, sinds ze verhuisd was. Een stádsmeisje, dat werd ze.

Karin-☺-Drakenprinses zegt: ☺☺ Hij is LEUK!!! Heb met hem gprrt en bij gym mochtie kiezen voor handbal. Toen koos ie MIJ!

Filou zegt: Wou dat hier eens wat gebeurde.

Karin-☺-Drakenprinses zegt: Saai?

Filou zegt: Nou... gun niet chill!

Karin-☺-Drakenprinses zegt: Wtdn?

Filous vingers bleven rusten op het toetsenbord. Ze staaarde aarzelend naar het scherm, waar de cursor geduldig knipperde onder Karins laatste bericht.

Filou zegt: Zat opgesloten. In de bie!!! ☹️☹️

Snel typte ze verder.

Niet zo hl lang hoor. Mevrouw Bruinsma deed de deur op slot toen ik op de plee zat. Maar het was vet eng.

Karin-☺️-Drakenprinses zegt: LOL! ☺️☺️☺️☺️

Filou beet op haar lip.

Filou zegt: Níét! ☹️ Was mr n halfuurtje of zo. Maar

Weer aarzelde ze. Zou ze het vertellen? Zou Karin haar begrijpen?

Filou zegt: het leek net alsof ik niet alleen was. En GEEN VERBEELDING. Gwn scary.

Karin-☺️-Drakenprinses zegt: Hoezo?

‘Goeie vraag,’ mompelde Filou voor zich uit.

Ze sloot haar ogen, terwijl ze terughdacht aan het kraken van de vloeren, het slaan van die deur en het huilen van de wind. Kippenvel kroop over haar armen. De computer maakte een geluidje en Filou keek haastig naar het scherm.

Karin-☺️-Drakenprinses zegt: HOEZO???

Iets op zolder, schreef Filou, en ineens wist ze zeker dat ze gelijk had. Er wás iets geweest en mevrouw Bruinsma wist ervan. Haar trillende handen en haar nerveuze blik waren het bewijs.

Filou zegt: Maar k mocht r niks van weten.

Karin-☺️-Drakenprinses zegt: Vet! Ga je nog n keer kijken?

Filous vingers zweefden boven het toetsenbord. In haar

hoofd hoorde ze het geluid weer. Ze was schijtebang geweest, maar tegelijk... Het klonk zo droevig. Hulpeloos. ‘Meisje.’

Iets dat gevangen was. Iemand die alleen was?

Filou zegt: Kweenie.

Karin-☺️-Drakenprinses zegt: Gaan we sámen!! Nog 2 weekjes en k kom logeren!

Filou grinnikte tegen de computer. Dat was nou typisch Karin. Haar vriendin had altijd woeste plannen. Dat miste ze misschien het meeste, want Filou was niet zo dapper alleen. Ze nam een besluit.

Filou zegt: Deal!

2. Shohana

Het halletje was verlaten. De stenen vloer glansde rood en koud. Een dun streepje licht scheen van onder de zwarte deur van de bibliotheek. Flarden van gesprekken dreven in Filous richting: de harde stem van Janny Everhart, die elke week kwam voor een nieuwe streekroman. Daartussen klonk het hoge geluid van haar dochttertje. Kleine Annejet hing vast al aan haar moeders arm om haar mee te krijgen. Zo was het altijd.

Filou deed zachtjes de buitendeur dicht. Onder haar arm klemde ze een lege, linnen tas, zogenaamd voor boeken. Mevrouw Bruinsma leende nooit iets uit aan iemand die geen tas bij zich had. Maar Filou ging de bibliotheek niet in vandaag.

‘Nou, tot volgende week dan, hè? Doei, doei!’

De deur zwaaide open en een golf van warmte en licht stroomde het halletje in. Filou stapte achteruit en verstopte zich in de schaduw van de trap. Als Janny Everhart haar zag, zou ze tegen haar gaan praten met die dreunende stem. Mevrouw Bruinsma zou het horen en dan kreeg ze nooit de kans om stiekem de trap op te glippen. En Filou móést naar boven.

Natuurlijk ging het niet zoals ze hadden afgesproken. Alles was al geregeld voor de logeerpartij. Maar toen mailde Karin dat ze toch níét kwam. Iets met een klassenfeest op

school. Filou beet op haar lip toen ze eraan dacht. *Stomme klas. Stomme Martin!* Want dat was het écht, geloofde ze. Karin hoopte dat hij haar zou vragen. *En mij laat ze stikken!*

Eigenlijk had ze de hele zoektocht willen afblazen. Maar toch stond ze hier. Misschien omdat ze die stem maar bleef horen: ‘*Meisje...*’ Of misschien omdat ze telkens droomde en wakker werd met zo’n droevig ‘alleen’-gevoel in haar buik. Filou wilde dat het overging.

Ik héb Karin niet nodig!

Stilletjes stond ze in de schaduw en probeerde te versmelten met het donker. Maar Janny Everhart stapte met grote passen langs haar, gooide de buitendeur open en verdween. Annejet dribbelde achter haar aan.

Nú dan.

Snel begon Filou te klimmen. Het licht liet ze uit en ze zette haar voeten voor op de treden, waar ze het minste kraakten. Niemand zou het merken. En toch was ze zo misselijk van spanning, dat het voelde alsof ze een hele zak bananenschuimpjes had opgegeten.

Het overloopje. Het klokkendeurtje. De zolder.

De omtrekken van de deur waren zwart in het schemerdonker. Ze legde haar hand op de klink, haalde diep adem en opende de deur. Haar vinger op het lichtknopje.

Klík.

De wijde zolder strekte zich voor haar uit. Slierten spinrag hingen van de balken: zwart en vol oud stof. Vuil prikte in haar neus en ze nieste.

Filou sloot haar ogen een schietgebedje. *Was Karin hier nou*

maar. Toen zette ze een stap naar voren. De vloer kraakte dreigend, maar leek stevig genoeg. Nog een stap.

Niets.

Ze deed haar ogen weer open en keek rond. In een web boven haar hoofd hing een harige spin. Het spinrag bewoog zachtjes in de wind die door de kieren van het dak blies. De spin rende weg en verstopte zich in een spleet.

‘Yuk!’ zei ze zachtjes.

Oplettend dat ze niet op verrotte planken stapte, zocht ze haar weg over de zolder naar de archiefkasten. Ze trok aan een la... die klemde. Ze rukte harder en hij schoot open. De papieren in de kast roken muf en voelden breekbaar, alsof ze elk moment uit elkaar konden vallen. Ze zag oude foto’s van het dorp. Jongens met een pet en een kniebroek in nette rijen voor een gebouw dat een school kon zijn. Meisjes met een kapje op. Ze sloot de la weer en keek om zich heen.

Was er dan toch niets? Had ze zich alles verbeeld?

Er lag een oude jutezak voor haar voeten, zo een waar ze vroeger aardappels in stopten. Een kerkbank stond tegen een slordig getimmerd wandje.

Wandje?

Filou keek beter. Houten schotten schermden een deel van de zolder af. Het hout was lichter en nieuwer dan de rest en er zat een deur in die ze eerder niet had gezien. Het was niet meer dan een stuk losgezaagd hout en de zaagsnede was dun, zodat hij niet opviel. Maar het wás een deur, die langzaam openzakte tot een brede kier. Erachter scheen warm, roodachtig licht.

Een deel van Filou wilde wegrennen, de trap af, naar buiten. Maar een ander deel werd aangetrokken door dat vreemde schijnsel.

Dát deel zorgde ervoor dat ze naar voren stapte. En nog eens. Ze lette niet meer op het kraken van de vloer of het waaien van de wind door de kieren. Ze liep naar het licht alsof ze betoverd was.

Toen ze de deur openduwde, werd ze verwelkomd door een schorre, breekbare stem. ‘Eindelijk.’

Het was een vrouw. Haar haren waren dun en grijs, haar handen kromgetrokken door de jaren, en haar gezicht leek gekreukeld papier. Ze zat in een grote, groenfluwelen stoel met een hoge leuning. Voor haar op een tafeltje brandde een kaars in een rood glas. Gekleurde schaduwen flikkerden over haar gezicht.

Filou bleef staan. Ze durfde niet naar binnen te gaan, maar tegelijk was ze bang om te vertrekken.

‘Eindelijk ben je daar.’

De oude vrouw hief haar gezicht op en even dacht Filou dat ze uit elkaar zou vallen, als een herfstblad dat verkrui-melt in de wind. Haar ogen glansden vochtig.

‘Ik heb zo lang gewacht.’ Ze glimlachte. Het was een jonge glimlach voor iemand die zo oud was, en tegelijk een beetje droevig.

‘Wie bent u?’ fluisterde Filou. ‘Waarom bent u hier?’

‘Ach...’

De vrouw hield haar hoofd schuin. Haar vingers grepen in elkaar.

Filou deed voorzichtig een stapje naar voren. ‘Het lijkt wel... alsof u... Woont u hier?’

Opnieuw die trieste glimlach.

‘Wonen? Is het wonen als je de jaren voorbij ziet gaan vanuit de stilte van één kamer? Woon je in een gevangenis?’

Filous mond was plotseling droog.

‘Lange, lange jaren was ik hier. Ik hoor de vogels scharrelen op het dak. Ik hoor de muizen ritselen. Ik zie de spinnen eindeloos hun web weven. Maar ik zie geen bloemen. De warmte van de zon voel ik niet. Het blauw van de lucht ben ik bijna vergeten.’ Haar stem brak en haar ogen werden vochtig. ‘Meisje. Ik heb zo lang gehoopt dat iemand me zou horen. En nu ben je gekomen.’

Ze strekte een magere hand naar de deur, naar Filou. En ook Filou stak haar hand uit en stapte de kamer in. Heel even was het alsof iets haar wilde tegenhouden. Iets dat prikte op haar huid. Tintelde.

Maar toen was het weg en Filous hand raakte de benige vingers; de vrouw in de stoel straalde van blijdschap.

‘Meisje! Filomena!’

Filou verslikte zich bijna van schrik. Ze haatte de naam die haar ouders haar hadden gegeven. Filomena was de oma van papa, maar de hele klas lag krom als de rapporten werden uitgedeeld.

‘Hoe weet u hoe ik heet?’

De oude vrouw zuchtte en keek Filou vriendelijk aan. ‘Omdat ik ben wie ik ben. Filomena, ik ben Shohana. En ik ben een tovenaress.’

Filou wist niet of ze moest gillen of huilen of heel erg hard

lachen. Dit waren de woorden van een demente, oude vrouw. En toch...

Ze bewoog zich niet en keek recht in de troebele ogen, die ooit helderblauw moesten zijn geweest. ‘Shohana?’ fluisterde ze.

De vrouw legde haar andere hand over de hare. ‘Ik ben zo blij dat je gekomen bent,’ prevelde ze. ‘Al die jaren heb ik gewacht en geroepen. Niemand luisterde. Maar nu komt alles goed. Jij kunt me helpen om naar huis te gaan.’

‘Ik geloof niet in toverij,’ zei Filou langzaam. ‘Heksen bestaan niet.’

De vrouw die zei dat ze Shohana heette, knikte. ‘Dat snap ik,’ zei ze. ‘Jullie hier begraven je achter computers. Jullie maken rekensommetjes, jullie voelen het niet. Maar ik kom uit een land van anders. Uit Udana, het land achter het water.’

Haar stem had een dromerige klank. Filou merkte dat ze plotseling dacht aan warme zomerdagen en de koelte van een rivier. Ze hoorde gefluit van vogels en zag zonlicht dat schitterde op het water.

Ze haalde diep adem. ‘Als u een tovenaress bent, waarom tovert u zichzelf dan niet weg? Waarom bent u hier?’ Ze probeerde rustig te blijven, maar merkte dat haar stem net iets te hard klonk en net iets te hoog.

Er flikkerde iets in de ogen van de oude vrouw. Ze boog zich voorover en Filou voelde warme adem op haar wang. ‘Je hebt het gemerkt, klein meisje Filomena. Je voelde de tover die me vasthoudt. De hekserij in dit,’ ze spugde de woorden bijna uit, ‘dit stinkhol!’

Filou deinsde achteruit. Er wás een barrière geweest. Iets dat haar had aangeraakt toen ze het rode licht was binnengegaan. Ze rilde, al was het niet koud.

‘Hoe?’ vroeg ze.

De scherpte die Shohana eventjes zo griezelig had gemaakt, verdween en ze schrompelde weer in elkaar tot een gewone oude vrouw.

‘Zij houdt me hier vast. Brenaris.’

Ver beneden hen opende een deur. Stemmen echoden in de hal. Shohana verstijfde en haar blik flitste in Filous richting. ‘Hoe laat is het? Ze gaat toch niet sluiten?’

Filou fronste haar voorhoofd.

Het was nog vroeg geweest toen ze binnenkwam, maar hoeveel tijd was er verstreken? Het was moeilijk te zeggen op deze vreemde plek.

Beneden sloot de deur zich weer en de stemmen stierven weg. ‘Nee,’ mompelde Filou. ‘Mevrouw Bruinsma gaat weer naar binnen. Ze...’ Toen hief ze met een ruk haar hoofd op. ‘Mevrouw Brúínsma? Is zij...’

De vrouw tegenover haar knikte. ‘Ja,’ zei ze, terwijl haar schouders zich kromden en haar vingers in elkaar grepen. ‘Zij is Brenaris. Mijn zuster, die haar hele leven al jaloers op me was, al heb ik haar nooit iets gedaan. Maar op de dag dat ik werd uitverkoren de Sleutelsteen te dragen, de Steen die de poorten opent, stond ze voor me.’ De schaduw om Shohana werden dieper en ze haalde diep adem. ‘De haat in haar ogen vergeet ik nooit. Ik wist dat ze me kwaad wilde doen, absoluut zeker. En ik deed het enige wat ik kón. Ik vluchtte door de poort, naar deze wereld.’

Shohana zweeg en slikte moeilijk. Ze maakte een vaag gebaar met haar hand naar een kastje waarop een pak DubbelFrisss stond. Filou stond op en schonk een beetje in het gebutste glas dat ernaast stond. Shohana nam het met bevende handen aan en dronk.

‘Ze volgde me. Ze overmeesterde me. Brenaris is een sterke tovenares, weet je. En toen sloot ze me op. Ze laat zelfs geen wáter toe in deze vreselijke gevangenis uit angst dat ik de betovering zou verbreken en ontsnappen naar mijn eigen wereld.’

‘Water?’

Het duizelde Filou. Het leek wel alsof ze in zo’n ‘voor de gek hou’-programma op tv was beland. Maar bij de tv wisten ze niet dat Watervoorde bestond. En niemand wist dat zij hier was. Hoogstens Karin.

En die denkt alleen maar aan Martin!

‘Voor ons heeft water magische kracht,’ zei Shohana. ‘Water absorbeert magie, het verpulvert kwaadaardige bezweringen. Maar toen Brenaris mij achtervolgde, heb ik de Sleutelsteen verborgen. Hij is buiten haar bereik nu, maar ook buiten het mijne. En zonder de Sleutelsteen is er geen weg terug.’

Er was zo veel verdriet in die schorre, gebroken stem. Zo veel verlangen. Filou kon het bijna niet bevatten. Haar ogen werden vochtig.

‘Ik wist niet dat mevrouw Bruinsma zo gemeen was,’ zei ze hulpeloos.

Maar terwijl ze dat zei, wist ze dat dat niet waar was. Ze wist het wél.

Ze had het gehoord in die scherpe stem. Gezien in die felle, pinnige ogen.

‘Filomena?’ vroeg Shohana heel zacht. ‘Zo veel jaren... Ik wil naar huis.’

Filou staaarde naar het flikkerende computerscherm en kauwde op een van haar korte, zwarte vlechtjes. Haar moeder zei dat het niet mocht, maar ze kon het niet laten. Pech dan! Om haar heen was het donker. Uit de woonkamer klonken de warrige geluiden van een wasmiddelreclame. Nog even en dan begon *Ontdek je talent*. Haar moeder vond dat leuk.

Karin-☺-Drakenprinses zegt: Wow!!! Is het écht echt???

Moeilijke vraag.

Daar, op de zolder van de oude kerk, was het duidelijk geweest. De droevige blik van de oude Shohana en de scherpe stem van mevrouw Bruinsma lieten weinig ruimte voor besluiteloosheid.

Maar nu?

Ze pakte de kop chocomel naast haar en nam een slok. Slagroom plakte aan haar neus en ze likte het af met het puntje van haar tong.

Ze typte: *D8 t wel. Ze wil dat k r help.*

Karin-☺-Drakenprinses zegt: Méén je!!! ☹

Filou zegt: Kweenie. Stel dat ik t mis heb? ☹ Straks is ze een kinderlokker, of een gevaarlijke gek.

Ze voelde zich stom terwijl ze het schreef. Shohana was zo vriendelijk geweest.

Karin-☺-Drakenprinses zegt: Een HEKS!! ☹

Filou stak haar tong ook uit, maar dat zag Karin niet natuurlijk.

Karin-☺-Drakenprinses zegt: Je wilt toch niet opgeven, hè? ☹ Dit is vét.

Filou staaarde naar het scherm. Zodra ze weer thuis was, had ze Karin gemaïld. Ze was dan wel een beetje boos omdat ze niet was gekomen, maar haar vriendin was de enige aan wie ze kon vertellen wat er was gebeurd.

Kweenie ☹, typte ze ten slotte.

Karin-☺-Drakenprinses zegt: Bangerik!

Een hand raakte haar schouder. ‘Heb je nog genoeg te drinken?’

Filou keek geschrokken om. Hoe deed ze dat toch? Filous moeder kon lopen zonder geluid te maken, licht en soepel alsof ze nooit iets aanraakte. ‘Doe niet zo eng!’ zei ze. ‘Je lijkt wel een spook soms.’

Mama grinnikte en maakte een snurkend geluidje. Dat was erg onspookachtig.

‘Wat is dat?’ zei ze en wees naar het scherm. ‘Toch geen ruzie met Karin?’

Filou klikte het beeld haastig weg. ‘Nee hoor,’ antwoordde ze.

‘Gelukkig maar,’ zei mama.

Ze bleef nog een poosje staan kijken, maar Filou raakte de toetsen niet meer aan. Toen slaakte ze een zucht en liep de kamer weer uit.

Filou keerde zich weer naar de computer. *Jij je zin!* schreef ze.

Ze wachtte niet op antwoord en sloot de computer af.

De ochtend kwam ijsig koud, maar de lucht was blauw en de zon scheen helder. Buiten was het wit en op de takken van de bomen stonden witte naaldjes stijf rechtop.

‘Ik heb een sinaasappel in je trommeltje gedaan en zo’n mueslireep,’ vertelde haar moeder. Ze stond in haar ochtendjas in de keuken en aan haar blote voeten had ze pantoffels met berenkoppen. Ze zag er een beetje gek uit, vond Filou.

Ze rimpelde haar neus. ‘Yuk. Die dingen zijn vies!’

‘Wat bedoel je? Sinaasappels?’ vroeg haar moeder. Ze keek haar dochter onschuldig aan.

‘Niks,’ mopperde Filou. Ze trok een gezicht, griste haar tas van de haak en rende naar buiten.

‘Veel plezier op school!’ riep mama haar nog na. ‘Ik denk dat ik wat later ben met mijn werk vanavond.’

‘Jaha!’ schreeuwde Filou.

Haar fiets lag nog op dezelfde plek waar ze hem de vorige avond had neergegooid. Er zat een dun laagje rijp op het zadel. Toen ze het eraf streek, prikte de natte kou haar handen.

Haastig duwde Filou haar fiets door de tuin naar buiten. Maar toen de deur achter haar dichtviel, sloeg ze niet rechtsaf naar school. Filou ging linksaf, naar het haventje. Naar de plek waar Shohana ooit naartoe was gevlucht.

De tovenares had het haar verteld met die zachte, hese stem: hoe de poort tussen de werelden haar bij de rivier van Watervoorde had gebracht. Een verbindingsplek noemde ze het. Een plek waar de grenzen van werelden

elkaar raakten. Je vond ze vaak bij water. ‘Water is magie,’ herhaalde Shohana ernstig.

Maar Brenaris was haar achternagekomen, door dezelfde poort. Doodsbang was ze naar het haventje gevlucht en toen ze haar zuster niet kon afschudden, had ze de Sleutelsteen daar verborgen. In al de jaren die volgden, had ze de schuilplaats geheimgehouden. Shohana had hen beiden tot gevangenen gemaakt. Zijzelf was gevangene van haar zuster, maar ook Brenaris kon niet meer vertrekken. Filous hart begon sneller te kloppen als ze dacht aan de gefluisterde woorden van Shohana: ‘Misschien, Filomena, is hij niet verloren. Het kan zijn dat de Sleutelsteen daar nog altijd ligt, onder een grote steen met een uitstulping aan één kant. Een steen als een sleutel.’

Het haventje was verlaten, net als altijd. Alleen een kleine, leuke roeiboot lag op de kant te wachten tot iemand hem ging repareren.

Er lagen geen andere boten. De rivier om de kade was veel te ondiep en niemand kwam op het idee de haven uit te baggeren.

Filou gooide haar fiets in de struiken en liep de helling af. Ze moest oppassen dat ze niet uitgled. De stenen waren glad en het zou niet de eerste keer zijn dat ze hier een gat in haar broek viel.

Bij de verste punt van de kade bleef ze staan. Ze boog zich voorover en speurde over de grond. Welke steen was het geweest? Er waren er zo veel...

‘Filou!’

Met een ruk keek ze op en staarde in het gezicht van een

oude man. Hij had een hoedje op z'n hoofd met een gleuf en zijn tanden waren geel. Een pekinnees zat aan een dunne lijn en gromde. 'Moet jij niet naar school?' vroeg meneer Hofman.

Filou slikte. 'Nee hoor,' zei ze gauw. 'Dit is voor school, begrijpt u? We moeten onderzoeken hoe Watervoorde er vroeger uitzag. Projectweek! En het haventje is al heel oud. Toch?'

Meneer Hofman fronste zijn wenkbrauwen. 'Hmmm. Dat soort dingen deden wij vroeger nooit.' Hij aarzelde. 'Maar het is een leuk idee. Dat wel. Hmmm. Weet je wat, Filou? Waarom kom je later op de dag niet even bij me langs. Ik heb nog foto's van vroeger. Dat zou wel passen, denk je niet? Ik zou je nu wel willen helpen, maar mijn zuster komt op bezoek, weet je.'

'Goh, dankuwel, meneer,' viel Filou hem haastig in de rede. 'Ik kom zeker. Echt. Heel aardig.'

'En boeken,' ging meneer Hofman verder. 'Die heb ik ook.'

'Tot vanmiddag, meneer!' riep Filou.

Snel draaide ze hem haar rug toe en dook weg achter een hoge bolder. De oude man mompelde nog iets en liep verder. Filou liet zich met haar rug tegen het hout zakken. Langzaam werd het bonken van haar hart minder.

Haar ogen bestudeerden de kaderand. Geel gras groeide tussen de stenen. Dood riet prikte omhoog uit het water. Prut van dode bladeren lag aangekoekt tegen een grotere steen naast het schelpenpaadje. Een maffe vorm had het ding, bedacht ze. Langwerpig met een hoek.

Natuurlijk!

Ze sprong op. Het móést hem zijn. De punt was het enige deel van het haventje dat niet was afgegraven toen vorige zomer bankjes waren geplaatst en bakken geraniums. Als ze de steen nog kon vinden, moest het hier zijn.

Haar hart begon weer te bonzen, toen ze erheen liep. De kleur was zanderig rood en ze zag kleine zwarte adertjes. Hij stond een beetje omhoog en het uitsteeksel aan één kant was nu duidelijk te zien. Het was een oude steen. Niet eentje die kant-en-klaar uit de fabriek kwam.

Ze begon te wrikken. Maar hij zat muurvast in de koude grond. Filou griste een stokje van de grond om zand weg te schrapen, maar het brak.

'Verdorie,' mompelde Filou.

Ze stond op en keek in het rond. Was er dan niets? Een stuk ijzer misschien, of iets anders?

Onder een van de struiken lag een roestig poezenblikje. Filou pakte het en stampte het plat met haar hak. 'Bijna een mes,' mompelde ze.

Ze knielde weer en gebruikte het blik om aarde weg te schrapen. Eén keer glipte het uit haar vingers en sneed ze zichzelf. Een dikke druppel bloed welde op. Ze stak haar vinger in haar mond en zoog.

Toen – ze wist niet hoe lang ze al had gewerkt – voelde ze beweging. Filou greep de steen, wrikte hem verder los en legde hem opzij.

Eronder zag ze licht zand en zwarte aarde. Ze woelde met haar vingers. De aarde was daar gelukkig niet bevroren en zelfs een beetje vochtig. Even dacht ze dat ze niets zou

3. De Sleutelsteen

vinden en dat de Sleutelsteen allang verdwenen was. Maar toen voelde ze iets hards. Filou graaide dieper en op het moment dat haar vingers hem pakten, wist ze dat dit dé Steen was. De tinteling op haar vel prikte als een brandnetel en een hete blos kroop omhoog over haar wangen. Hij was kogelrond en blauw als de hemel aan het einde van een mooie zomerdag. Aan één kant zag ze een afbeelding van de maansikkel. Aan de andere kant stonden kronkelige lijntjes: golven zoals een klein kind ze tekent. ‘Dat is hem,’ mompelde Filou. ‘Wow... Dat is hem!’ Ze draaide hem om en om in haar vingers en veegde het vuil uit de groeven. Ze spuugde erop om hem nog beter schoon te poetsen. Het blauw werd dieper en glanzender. Alsof de Steen blij was dat hij eindelijk gevonden was. ‘Je bent mooi,’ mompelde Filou. Plotseling beseftte ze dat ze niet verwacht had dat het echt waar zou zijn. Een stukje van haar had Shohana niet geloofd. Maar dit wás de Sleutelsteen. En Filou had hem gevonden.

‘Wat doe jij hier?’

‘Dat kan ik jou ook vragen.’ Filous moeder zette haar handen in haar zij en trok vragend haar wenkbrauwen op.

‘Ja, maar... Jij moest toch naar je werk?’

‘En jij hoort op school te zitten.’

‘Ik...’

‘De vergadering van vanmiddag is afgezegd,’ zei Filous moeder. ‘En de klussen die er nog lagen, kon ik net zo goed thuis doen. En dat is maar goed ook, geloof ik.’ Ze fronste dreigend haar wenkbrauwen. ‘Spijbel je vaker?’

Filou keek naar de grond en schuifelde met haar voeten. Haar handen hield ze diep in haar zakken. In haar rechtervuist klemde ze de Sleutelsteen. ‘Ik had buikpijn,’ zei ze uiteindelijk.

‘Buikpijn?’ Haar moeder klonk ongelovig. Filou vond het zelf ook een slechte smoes. Maar wat moest ze anders zeggen? Mama had niet hier horen zijn. Wat had je nu aan een werkende moeder als ze thuis bezig was?

Een koele hand raakte haar voorhoofd en duwde daarna Filous kin omhoog. Mama keek haar met onderzoekende ogen aan.

‘Hmm,’ mompelde ze ten slotte. ‘Het gaat een beetje rond. Buikgriep, bedoel ik. En je voelt inderdaad een beetje verhit. Gek, vanochtend leek je nog zo fit.’